

The Journal of Academic Social Science Studies

International Journal of Social Science

Volume 5 Issue 2, p. 163-171, April 2012

SEZAI KARAKOÇ YAHUT DIRİLİŞ DÜŞÜNCESİ İZLEĞİNDE BİR ŞAİR: NECAT ÇAVUŞ

*A POET FOLLOWING SEZAI KARAKOÇ OR HIS RESURRECTION IDEA: NECAT
ÇAVUŞ*

Arş. Gör. İsa IŞIK

Muş Alparslan Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Abstract

Resurrection (Diriliş) idea is an Islamic-based idea which Sezai Karakoç, who is one of the most important figure of our literature and thinking world, has systematized. According to resurrection idea, Islamic world must get rid of its current bad situation and must enhance in every field. Karakoç believes that everybody must fulfil their responsibilities for the resurrection to occur. In this context Necat Çavuş, one of the major poets of the generation of 1980, builds his poetica in the track of Sezai Karakoç and 'the idea of resurrection'. Necat Çavuş makes this attitude very clear in his poem books "Bindörtüyüzdokuz" and "Amerika". In his poems, an attitude of a poet who is a fan of resurrection idea and Sezai Karakoç is clearly seen. Sometimes he uses the name of Sezai Karakoç directly and sometimes he calls Sezai Karakoç "my master" in his various poems. In this article, the attitude of a poet who is in the track and thinking of Sezai Karakoç has been aimed.

Key Words: Necat Çavuş, Sezai Karakoç, resurrection, theme

Öz

Edebiyatımızın ve düşünce dünyamızın önemli şahsiyetlerinden biri olan Sezai Karakoç'un sistematize ettiği 'diriliş' düşüncesi İslami temelleri olan bir düşüncedir. Diriliş düşüncesine göre İslam dünyası, içerisinde bulunduğu kötü durumdan sıyrılmalı, dirilerek her alanda büyümelidir. Karakoç, dirilişin gerçekleşmesi için herkesin üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmesi gerektiğine inanır. Bu bağlamda 1980 kuşağının önemli şairlerinden biri olan Necat Çavuş, poetikasını Sezai Karakoç ve

‘diriliş düşüncesi’ izleğinde inşa eder. Necat Çavuş ‘Bindörtüyüzdokuz’ ve ‘Amerika’ adlı şiir kitaplarında bu tavrını açıkça ortaya koyar. O’nun şiirlerinde Karakoç ve diriliş düşüncesi hayranı bir şairin tavrı görülür. Muhtelif şiirlerinde Sezai Karakoç ismini bazen doğrudan kullanan yazar, bazen de Karakoç’a ‘ustam’ şeklinde hitap eder. Bu makalede, Karakoç izleği ve düşüncesinde olan bir şairin tavrı ortaya konulmaya çalışıldı.

Anahtar kelimeler: Necat Çavuş, Sezai Karakoç, diriliş, tema

GİRİŞ

Necat Çavuş, Sezai Karakoç’un öncülük ettiği diriliş düşüncesinin takipçisi olan bir şairdir. O şiirlerinde geleneğe bağlıdır, aynı zamanda modern şiirin imkânlarından da en güzel şekilde faydalanarak geleneği yeniden yorumlar. Kendi kuşağının en başarılı şairlerinden biri olan Necat Çavuş’un poetikasını anlamlandırmak için Sezai Karakoç ve bu bağlamda onun diriliş düşüncesini bilmek gerekir. Necat Çavuş poetikasına geçmeden önce diriliş düşüncesini açıklamamız gerektiğine inanıyoruz:

“Diriliş düşüncesi İslami temelleri olan bir düşüncedir. Bu bağlamda Karakoç, bir mümin şair olarak üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye çalışır... İslam dünyası Batılılar tarafından sürekli olarak sömürülmektedir. Batıların sömürge anlayışından kurtulmak için düşünceden ekonomiye, sanattan, siyasete, dine ve tarihe kadar her alanda dirilişin gerçekleşmesi gerekir. Sezai Karakoç bu bağlamda kendi üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye çalışır. Sanatını diriliş düşüncesi çerçevesinde inşa eder.” (Işık, 2011: 10)

Karakoç’un diriliş düşüncesi çok geniş bir alanı kapsar. İnanişta, düşüncede, kültürde, edebiyatta, sanatta, ruhta hâsılı her alanda dirilişin gerçekleşmesi arzulanır. Karakoç’a göre: “Diriliş, insanlığın sılasıdır. Hakikatiyle, sanatıyla, ahlakıyla yeniden buluşması yani Tanrı’yla bir daha ayrılmamacasına buluşması. Tanrı yoluna bir daha kaymamacasına ayak basması demektir.” (Karakoç, 2007: 125).

Karakoç’un arzuladığı İslam’ın dirilişidir. Bunun için önce düşüncede dirilişin gerçekleşmesi gerekir. “İslam halklarının yeniden kendilerini bulmaları için, her şeyden önce, İslam aydınının gelmesi, onun gelmesi için de bir düşünce dirilişi şarttır.” (Karakoç, 2005: 24-25). Karakoç; poetik düşüncelerini ifade ettiği Edebiyat Yazıları’nda, şairin bir diriliş eri, toplumun öncüsü ve sözcüsü olması gerektiğini belirtir ve ona bir misyon yükler: “Bir diriliş eri, piri olmalıdır yeniden şair. Diriliş ruhunun yeni bayrakçısı, sancaktarı. Çağın kulelerine, burçlarına, sesini, bayrak gibi ufukların gönderine çeken adam.” (Karakoç, 2007: 75). Bu bağlamda Necat Çavuş bir İslam aydını ve şair olarak üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye çalışır. O’nun da amacı İslam’ın Dirilişi’ne katkıda bulunmaktır.

“Diriliş Karakoç’un düşünce dünyasını özetleyen anahtar bir sözcüktür: ‘Diriliş’ Karakoç’un öznesi ‘İslam’ olan, inanç, düşünce, ruh ve duyarlılığın yeniden yorumlanarak yapılandırılmasını hedefleyen bir uygarlık tezidir. Karakoç’un düşünce dünyası ve sistemi, ‘diriliş’ kavramının muhtevasını oluşturma sürecidir. Bu süreç Karakoç’un çok ciddi ve geniş bir yelpazede okuma, biriktirme, eleştiri ve süzme dönemlerinden geçmiş özgün bir üretime dönüştürmüş bir düşünce yolculuğudur.” (Baş, 2008: 242). Karakoç, ‘reform’, ‘inkılâp’, ‘devrim’, ‘rönesans’ gibi tabirler yerine “Diriliş” tabirini kullanır. Bu diriliş, ‘İslam’ın Dirilişi’dir. Hatta bu bağlamda “İslam’ın Dirilişi” adlı müstakil bir eser yazar. İslam’dan

ayrılışın bitmesiyle düşüş bitecek, düşüşten çıkışa geçilecektir. Diriliş hareketi geniş açılımlıdır, sadece iman cephesinden değil her cephede dirilişin gerçekleşmesi gerekir.

Karakoç, diriliş, uyanış ve yeniden doğuş kelimelerinin zaman zaman aynı veya yakın anlamlarda kullanıldığını belirtir. Ancak üç kelimenin arasında büyük farklar olduğunu örneklerle anlatır. İnsanın kurtuluşa varması için, içine gireceği değişimi diriliş; içinde bulunduğu durumu fark etmeye başlayış ve kendi halini sezmeyi uyanış olarak tanımlar. Ona göre, uyanış, kurtuluşun gerekli şartlarından olup, yeterli şartlarından değildir. Bir uyanış olmadan bir diriliş, bir diriliş olmadan da bir kurtuluşu mümkün görmez.” (Analay, 2009: 86-87)

Turan Karataş diriliş: “Çağın sarhoş gemisine çizilecek bir rota; kendini arayan insanın ansızın göreceği fecirdir.” (Karataş, 1998:131) şeklinde tanımlar. “Diriliş, bir takım yüce hakikatlerin asrın idrakine göre yeni laflarla yeni yaklaşımlarla, değişen ve gelişen farklı materyallerle tekrar sunulması onun tekrar ışıldamasına yarayacak çok önemli bir vazifedir. İşte, diriliş eri de, böyle bir derdi olandır.” (Akdemir, 2010: 89).

Görüldüğü üzere diriliş düşüncesi İslam âleminin ayağa kalkıp her alanda öncü olması gerekliliğinin tasavvurudur. Diriliş düşüncesini sistematize eden Karakoç’tur. Bu bağlamda Necat Çavuş da Karakoç’un çizgisinde bir şair ve aydın olarak sorumluluğunu yerine getirmeye çalışan bir sanatçıdır. O, Karakoç’u kendine bir rehber ve usta olarak benimser.

SEZAI KARAKOÇ OKULUNDAN BİR ŞAİR: NECAT ÇAVUŞ

Necat Çavuş bir diriliş şairidir. Onun bir diriliş şairi olduğunu şiirlerindeki satır aralarında görmek mümkündür. O, bir Sezai Karakoç hayranı olduğunu gizlemez, bunu açıkça dile getirir. O, Karakoç’a “Bindörtüyüzdokuz” ve “Amerika” adlı şiir kitaplarında “ustam” diye hitap eder. Şairin şiirlerinin toplandığı “Bindörtüyüzdokuz” adlı şiir kitabında, Sezai Karakoç’un adının doğrudan geçtiği üç şiir vardır. Bu şiirlerden ilki “Sezai Karakoç” başlığını taşır. Aslında şiirden ziyade, şiirle düzyazı arasında yazılmış bu metinde, doğrudan Karakoç’un diriliş anlayışı özetlenmektedir ve bu yazı Karakoç’u tanıtan bir manzume niteliğindedir:

*Bir kapıdan girdim son kervansarayın sonuncu gökyüzünde, ve bir misafir gelmiş:
Taha'nın nefesi ebedi bir muştı kokusuyla, girdim, ve ilk kez girdiğini gördüm bir kapıdan
ruhumun birlikte,*

Ve ruhumun bir kapısı var artık

Ve ruhumun bir evi oldu artık (Çavuş, 1999: 73).

Necat Çavuş’un Karakoç’a ithafen yazdığı bu şiir, muhteva olarak klasik Türk şiirinde yazılmış kasideleri andırmaktadır. Çavuş’a göre Karakoç olağanüstü özelliklerle mücehhezdir. O bir sultandır, gül bahçesine çağırın bir nefestir, Kur’an sayfalarını duvardan indiren, gül devrinin fatihi, evini batı yakasına karşı savunan bir sultandır, kalemi tutunca eli bir yed-i beyzadır:

*Ve sultan oturuyor orda, Zülküf'ül'den alınmış izin belgesiyle ve Sina dağından
toplanmış ateşle, sestem ve yazıdan ve ateşten öteye, gül bahçesine çağırın bir nefesle, ve
kalplerin kirazlarını toplayan bakışlarla, sultan oturuyor orda, ve gözler ve göğüsler*

geçirilmiş gibidir ahiret kapısından, o ki ince sözleri ceylan derisine yazılandır, ve sayhaları gür kayalara vuran dalgalarıdır, denize ses veren, denizi konuşurandır,

Ve bir deniz ki, gözleri gece tanecikleri

Ve bir dağ ki ay ve güneş iki elde meşale

Ve O'dur şehir ve nehir üstadı

Ve o'dur çöl kristallerinde insanlık tarihini okuyan, ve kartalı dumanlar içinde gören, ve O'dur Kuran sahifelerini duvarlardan indiren, süslü, genç kızların işlediği ince oyali kılıflarda mahzun duran

Ve odur gül devrinin fatihi

Ve sultandır o, evini savunandır batı yakasına karşı, ve çelik sanatı mı önemli gülümsemek mi, öğretendir,

Ve adımlarının izi kalır mermer yürekte bile

Ve kalemi tutunca eli bir yed-i beyza. (Çavuş, 1999: 73)

Necat Çavuş'un Karakoç adına yazdığı diğer iki şiir "Deniz Düşünceleri" adlı roma rakamıyla yazılmış otuz bir farklı şiirin XXX. ve XXXI. şiirleridir. XXX. şiir, Karakoç'un siyasi kişiliğinin ve düşüncelerinin şairin ağzından aktarılırken Necat Çavuş üzerinde bıraktığı intibaların yansımasıdır. Bu şiirde, Karakoç'un Pendik'te yaptığı bir konuşmadan bahsedilir. Çavuş'a göre Karakoç bir deniz gibidir, bir kahramandır, ordusuz bir Alparslan gibidir:

O zaman Sezai Karakoç değildi sanki

Denizin kendisiydi konuşan Pendik' te

Ordusuz bir Alparslan gibi

Ve son kahraman gibi

Binbir mücevher dağıtan medleriyle (Çavuş, 1999: 156)

Necat Çavuş'un Karakoç'u ordusuz bir Alparslan gibi algılayışı şairin Karakoç'a biçtiği misyonla ilgilidir. Türklere Anadolu'nun kapısını açan Alparslan hiç şüphesiz bir diriliş eridir. Bu bağlamda Necat Çavuş'un Karakoç'u algılayışı da bu düzlemedir.

Necat Çavuş'un 'Deniz Düşünceleri' şiirinin XXXI numaralı son şiiri de yine şairin Karakoç'u ve fikirlerini bir kurtarıcı olarak algıladığının göstergesidir:

Fatihler kilitleri görmez

Mor ile eflatun olsa bile

Ve kıvrak laciverdi

Koca bir dağ iniyor sanki denizlere

Ve Nuh' un gemisi kuyudan sesleniyor

Binbir güzellik çıkacağı belli

Sezai Karakoç gibi (Çavuş, 1999: 157).

Görüldüğü üzere Necat Çavuş Karakoç izleğinde hareket ettiğini hissettirmez; bizzat “Sezai Karakoç” ismini şiirlerinde kullanarak bunu açıkça dile getirir. Öyle ki Karakoç’la özdeşleşen “diriliş” kavramı Necat Çavuş şiirinin de temel dinamiklerinden biri olur. “Yeni Ferhat Kanunu” başlıklı şiirinde yeni bir medeniyet kurma tasavvurunda gördüğümüz şair; kurulacak medeniyetin kazma ve kurşunlarla delinmiş kalpler üzerine kurulamayacağını belirtir. Yeni kurulacak medeniyet ancak ve ancak diriliş düşüncesinin, kalpleri bakışlarla fetheden anlayışıyla kurulabilir. Çavuş, bu şiirinde kadın- erkek herkesin diriliş sancağını tutup taşıması gerektiğini belirtir:

*Dağlar kayalar vinç dişlerinde
Artık kalpleri vurup delmeli
Ne kazma ne kurşunla
Keşfe dökmeli bakışlarla
Uyanıklık tohumu saçıp zamana
Tutup diriliş sancağını Kadını erkeği
Gitmeli gitmeli gitmeli
Yeni Ferhat kanunu gereği (Çavuş, 1999: 25).*

Necat Çavuş ‘Şair’ başlıklı şiirinde hangi minvalde ve ne şekilde şiirler yazdığını söyler. O’nun söylediği sözler ‘bin bir fekle insan ve tabiatüstüne dair konuşmalar’ olup ‘kuş, aslan, ceylan can sözleri’dir. Yani O’nun sözleri diriliş sözleridir. ‘Elmas, altın, gümüş sözler’ ona uzaktır. Ve o sözlerini yazarken asla kralların ve hükümetlerin güdümünde değildir:

*Beni şiire sen getirmedi ey kral
Gül açar bülbül öter nasıl uzaksan bundan
Uçuşuma uzak, uzaksın sözlerimin kanatlanışından
Aşağı daha aşağı oldukça her dakika
Haberin yok benim binbir fekle
İnsan ve tabiat üstüne konuşmalarımın
Ve kuş ve aslan ve ceylan can sözlerdir
Ve elmas ve altın ve gümüş yalnız ve uzak*

/Ve biz pehlivan değiliz ey hükümet/ (Çavuş, 1999: 118).

Necat Çavuş dirilişin gerçekleşmesi için çabalayan ve düşünen bir şairdir. Onun en çok istediği şeylerin başında ölmeden evvel dirilişin gerçekleştiğini görebilmektir. “Sır Dökümü” adlı şiirinde bir şair olarak Allah’tan tek dileği olduğunu belirtir. Bu yegâne dilek, dirilişin gerçekleştiğini görebilme arzusudur:

*Allahım, tektir şairin dileği
Görmeden dirilişi, ölmeye (Çavuş, 1999: 27).*

Necat Çavuş “Sanat” adlı şiirinde hem sanatı hem de sanatçıyı tavsif eder. O’na göre sanatçı/ şair; söz heykellerini insanlara sergileyen bir ‘ruh dökümcüsü’dür. Şairin bu şiirde kullandığı ‘aslan’ ve ‘Bilge’ imgesi Sezai Karakoç’un kendisi olmalıdır.

Ruh dökümcüsü! in, söz heykellerini sergile insanlara, kurup tahtını iki bakire arasına. Ve arslanın döndüğüne bakma, yaşlanıyor, durgun göl alçak ve yarılan ve kapanmayan deniz gözlerinin morlarında, ve ortaya atılan ve orda duran, ve orda 'düşünen adam' heykeli olan bir taş.

Adet olmuş yıllar dağılıyor aşağı

Bilge' nin karlı yanaklarında gözyaşları (Çavuş, 1999: 67).

“Birlik” adlı şiirde Necat Çavuş’un bölünmüşlüğe, ayrılıklara karşı feryadı iştilir. Dirilişin gerçekleşmesi ancak birlikten, her alanda gerçekleşecek bir birlikten geçecektir.

Ve gökyüzüne baktığımızda ocaklarımızın

Birlik tütsün perişan dumanları bile

Ve aşağılara baktığımızda

Birlik olsun uçurumlarımız bile

Nemli, yumuşak kökler! birlik olun hayırsız gözlerin

Kuruttuğu dallarla

...

Gözlerimin birliğini, Allah' ın boyasını istiyorum

Gökyüzü çatısına ve yeryüzü duvarlarına

...

Güzelliğimi istiyorum, ruhumun birliğini, ruhumun

Çağ alanlarında dirilişini istiyorum. (Çavuş, 1999: 87).

Necat Çavuş Deniz Düşünceleri VI şiirinde isim vermeden Sezai Karakoç’a “Ustam” diye hitap etmektedir:

Kıyılarda, yol üstünde, canlar içinde

Ustam dedi: 'Dünya bir istiridye

Dönüşelim bir inci tanesine' (Çavuş, 1999: 132)

Ustam dedi: ‘Dünya bir istiridye/ Dönüşelim bir inci tanesine’ ifadesi Karakoç’un “Sürgün Ülkeden Başkentler Başkentine” şiirinden alınmış bir ifadedir:

Gelin gülle başlayalım şiire atalara uyarak

baharı kollayalım girelim kelimeler ülkesine

dünya bir istiridye

dönüşelim bir inci tanesine (Karakoç, 2009: 425).

Necat Çavuş şiirinde Sezai Karakoç'tan esinlenerek yazılmış pek çok şiir bulmak mümkündür. "Işıklı Dakikalar" şiirinde Karakoç'un "Gül Muştusu" adlı eserinin şaire ilham kaynağı olduğu görülmektedir:

Ve ' dost' diye doğacaksın alevler içinde ve bin mancınık arasında duran 'gül muştusu'nun ışıklarıyla, Ve doğacaksın aslanı ve tavşanı ve insanın çılgın tabiatını toprakta yoğuran ışıklı ellerle.(Çavuş, 1999: 65)

Çavuş'un "Dans"(s.83) şiirinin Karakoç'un "Ateş Dansı" adlı şiirlerinden hem içerik hem söyleyiş özelliği hem de şiire verilen isim bağlamında etkilendiğini; yine Çavuş'un "Doğum"(s.103) adlı şiirinin Karakoç'un "Leyla ile Mecnun" adlı eserinin "Doğum" bölümlerinden etkilendiğini söylemek mümkündür. Ayrıca Çavuş'un "Anne" (s.123) şiirinin Karakoç'un "Çocukluğumuz" şiirinden esinlenerek yazıldığını da söyleyebiliriz.

Necat Çavuş'un Karakoç hayranlığı "Amerika" isimli şiir kitabında da kendini gösterir. Amerika'nın emperyalist anlayışına bir başkaldırı kitabı olan "Amerika" da diriliş anlayışının devamı bir kitaptır. Burada da şairin Karakoç'a değişik yerlerde "ustam" şeklinde hitap ettiği görülmektedir.

Ustamın sepetindeki güller

Bir mısra gibi doğmuş da dünyaya inmemiş daha

Bir bakış almamış insandan

Havaya toprağa karışmamış

Sade ruh sade candan

Ustamın güllerine yaraşan (Çavuş, 2003: 9)

...

Amerika ses ver ustamın çağrısına

Ses ver gönül ver gönülden ver

Diriliş bir rozet değildir yakada

Elini sokmaktır ruhun kazanına (Çavuş, 2003: 10)

...

Ve ustamız gemi işinde hala

Tufansız oturmuş dağlar başına

Güliyor kendi matemlerini hazırlayanlara

Ve kendi matematiklerini kuranlara

Ve ruhları fırtınanın kokusunu almayanlara

Ve ustamız çalışıyor Amerika

Biz çalışıyoruz yerle gök arasında (Çavuş, 2003: 28).

Görüldüğü üzere Necat Çavuş poetik düşüncesini temellendirirken Karakoç ve diriliş düşüncesi izleğinde bir tavır takınmış, bunu da apaçık dile getirmiştir. Karakoç'u usta olarak anımsayan Necat Çavuş, onun yolundan gitmeyi bir maharet olarak algılamış; fakat şiirlerini kurarken Karakoç'u taklit etmemiş, şiirlerine kendi üslubunu ve tavrını yansıtarak orijinaliteyi yakalamıştır. O Karakoç ve diriliş düşüncesi hayrandır. Kısaca o da bir diriliş düşüncesi aşığıdır.

ŞİİRİN 'DIRİLİŞ'İ

Necat Çavuş'un en önemli teması diriliş düşüncesidir. Bu bağlamda Sezai Karakoç ismini bazen açıkça kullanan şair, bazen de Karakoç'a 'ustam' şeklinde hitap ederek Karakoç'u da şiirinin tematik düzleminde önemli bir imge olarak kullanır. Bunlar dışında yine diriliş düşüncesi bağlamında aşk, umut, çocuk, ölüm, anne, İstanbul, deniz, isyan/ başkaldırı temalarını şair tarafından yoğunluklu olarak işlenir.

Necat Çavuş'un rüyalarında bile dirilişin gerçekleşme umudu belirir: "Bir çöl bir baharı büyütüyordu/ yollar kıvrımlı alımlı çetindi/ ne ustalık ne şakirtlik/ onunla girmiştik çocuklar gibi kolkola/ koştuk ferah ufuklara/ kalbim atıyor bu soluklara/ rüya da olsa."(Çavuş, 1999: 18) ifadeleri şairin Sezai Karakoç düşüncesinde ve izleğinde olduğunun göstergesidir.

Her şairde olduğu gibi Necat Çavuş şiirlerinde de aşk teması önemli bir yer tutar. Bir diriliş aşığı olan şairi bazen sevgilinin bakışlarıyla mest olmuş buluruz: "Gökyüzü yeşile çalsa bakışın oluyor, ondan mı ruhum, dünyanın en emin yerini bulmuş, sallanıp duruyor gözlerinle gözlerim arasında?" (Çavuş, 1999: 56). Şairin Suna, Armağan, Dünya, Kopuşlar adlı şiirlerinde de aşk temasının ön plana çıktığı görülür.

Diriliş düşüncesi, içerisinde "ölüm" temasını barındıran bir kavramdır. Diriliş ancak ölen ruhların can bulması ve kendine gelmesiyle gerçekleşecektir. Bu bağlamda Çavuş'un Bindörtüyüzdokuz'unun önemli bir bölümü 'Ölümden Önceki Sözler' başlığını taşır ki bu adlandırma diriliş düşüncesi bağlamında dikkate değer bir adlandırmadır.

Diriliş düşüncesinin gerçekleşmesinde çocuklara önemli görevler düşer. Bugünün çocukları yarının büyükleri olacaktır. Bu bağlamda diriliş yarının büyükleri olacak bugünün çocukları eliyle gerçekleşecektir: "Çocuk nedir, küçücük bir ah! Sesidir/ ve bir yavru volkan âlemidir (Çavuş, 1999: 76). Bir yavru volkan âlemi olarak tanımlanan çocuk büyüdüğünde büyük bir volkan âlemi şeklinde inkişaf edecek, bir diriliş eri olacaktır.

Necat Çavuş'un çocukluğundan izler barındıran "Anne" şiiri "Bindörtüyüzdokuz" adlı kitapta müstakil bir bölüm olup tek bir şiirden oluşur. Şairin çocukluğu ve annesinin kendisinde bıraktığı izlenimleri sunması açısından dikkate değer bir şiirdir: "Ve annem bir yelkenli yapardı hep kağıttan/ her sofradan sonra uzaklara dalarak/ ve açık ve bütün kalbiyle gülümseyerek/ açılıp gittiğimiz oldu ışımla/ hiç unutmadığımız anne denizlerine/ ve o zaman / ne Piri Reis haritası/ ne binlerce yılın tecrübesi/ yalnız annemin gözleri olurdu kılavuzumuz."(Çavuş, 1999: 123). Necat Çavuş'un annesi çocukluğunda kendisine mükemmel bir rehber olmuştur. Bunun etkileri hala devam etmektedir: "Annem gülümseyince/ kâğıttan gemim olunca/ ve gökte yıldızlar parlamınca/ kaptanlığımı ilan ederim.(Çavuş, 1999: 123).

Çavuş'un "İstanbul Uzak" isimli şiiri, şairin İstanbul'a hem maddi hem manevi nazarla bakışının yansımasıdır. İstanbul'un içinde bulunmuş olduğu yozlaşma şairi üzer. İstanbul'un manevi atmosferi gökyüzüne çekilirken maddi tarafı da durmadan bozulmaktadır: "Bir yanın bata bata Boğaziçine/ bir yanın yüksele yüksele göge/ İstanbul/ ne kaldın"(Çavuş, 1999: 123).

Necat Çavuş şiirinde en yoğun işlenen temaların başında ‘deniz’ gelmektedir. Şairin ‘Deniz Düşünceleri’ isimli şiiri, roma rakamıyla yazılmış otuz bir farklı şiirden oluşur. Bu şiirlerde şairin denize bakışının, aslında hayata bakışla eş değer olduğu görülür.

Çavuş bir isyan ve başkaldırı şairidir. “Amerika” adlı 35 şiirden oluşan kitabında, Amerika şahsında bütün emperyalist güçlere başkaldırır ve telkinlerde bulunur: “Çocukların kalbini Amerika/ kafesteki aslanların ağızına atma/ bebeklerin bakışlarını çalma kuyulardan/ karşılık bulunmaz bu büyük borca.” (Çavuş, 2003: 5).

Necat Çavuş ‘Amerika’ adlı eserinde, Amerika ve emperyalist güçlere başkaldırırken aynı zamanda bir direniş ve diriliş medeniyetini tasavvur eder.

Görüldüğü üzere farklı temalarla şiirlerini temellendiren Necat Çavuş, şiirlerini kurarken bunların merkezine diriliş düşüncesini koyarak bir poetik bilinç oluşturmaya çalışır.

SONUÇ

Necat Çavuş 1980 kuşağının önemli şairlerinden biridir. Sezai Karakoç’un sistematize ettiği diriliş düşüncesi çerçevesinde şiirlerini oluşturan şair; Karakoç’u kendisine bir “usta” olarak benimsemiştir. Karakoç ve diriliş düşüncesi izleğinde şiirler yazan Çavuş; geleneğe bağlı, aynı zamanda modern şiirin imkânlarından da yararlanan bir şairdir. Şiirlerinde yer yer geleneksel beyit anlayışına dönen şair, bazen nesirle şiir arası bir üslubu benimser. Genellikle aşk, ölüm, çocuk, anne, İstanbul, deniz, isyan/ başkaldırı gibi temaları işleyen Çavuş’un; işlediği tema ve imgeleri genellikle Karakoç izleğinde ve diriliş düşüncesi çerçevesinde şekillendirdiği görülür.

KAYNAKÇA

- AKDEMİR, Cihan, Nurettin Topçu- Necip Fazıl Kısakürek- Sezai Karakoç’ta İdeal Gençlik Tasavvuru, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2010
- ANALAY, Kadir, Sezai Karakoç ve Diriliş Düşüncesi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2009
- BAŞ, Münire Kevser, Diriliş Taşları, Lotus Yayınevi, Ankara, 2008.
- ÇAVUŞ, Necat, Amerika, Yedi İklim Yayınları, İstanbul, 2003
- ÇAVUŞ, Necat, Bindörtüyüzdokuz, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 1999
- IŞIK, İsa, Sezai Karakoç’un Şiirlerinde Anne ve Çocuk Teması, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ, 2011
- KARAKOÇ, Sezai, Edebiyat Yazıları I. Medeniyetin Rüyası, Rüyanın Medeniyeti Şiir, Diriliş Yay, İstanbul, 2007
- KARAKOÇ, Sezai, Gün Doğmadan, Diriliş Yayınları, İstanbul, 2009
- KARAKOÇ, Sezai, İslamın Dirilişi, Diriliş Yayınları, İstanbul, 2005
- KARATAŞ, Turan, Doğu’nun Yedinci Oğlu Sezai Karakoç, Kaknüs Yayınları, 1998.